

Arhitecturi Paralele Access concurrent la memorie

Lect. Dr. Ing. Cristian Chilipirea cristian.chilipirea@mta.ro

Curs susținut în parteneriat cu Prof. Florin Pop

REMINDER

- Semafor/mutex(semafor binar)
 - La P
 - La V
- Zonă critică
 - Zonă dintre P şi V pe acelaşi mutex pe un thread.
 - Garantează
- Barieră
 - Gatantează

REMINDER

- Semafor/mutex(semafor binar)
 - La P thread-ul așteaptă până ce semaforul are valori >0.
 - La V se creşte valoarea semaforului.
- Zonă critică
 - Zonă dintre P și V pe același mutex pe un thread.
 - Garantează un singur thread poate să intre în zona critică la un moment dat.
- Barieră
 - Gatantează tot codul de dinainte de barieră, de pe orice thread, este executat înainte de orice cod de după barieră, de pe orice thread.

Producer - Consumer

EWD209 - 0

EWD209.html

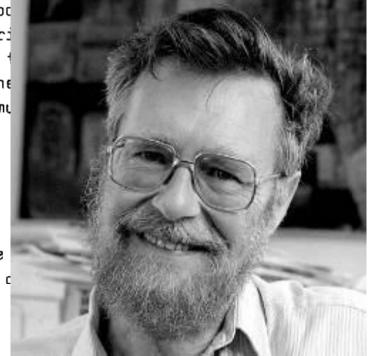
A Constructive Approach to the Problem of Program Correctness.

Summary. As an alternative to methods by which the correctness of given programs

can be established a posteriori, this paper proposed for program generation such as to produce a priori is treated to show the form that such a control comes from the field of parallel programming; the is representative for the way in which a whole must actually been constructed.

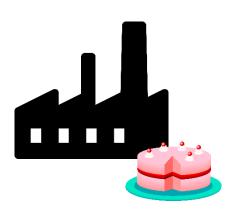
Introduction.

The more ambitious we become in our machine becomes the problem of program correctness. The c

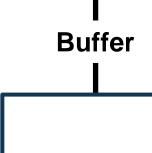

Producător Un Thread

Pot să pun? Da – bufferul este gol

ConsumatorAlt Thread

Pot să iau? Nu – nu este nimic în buffer

Producător

Buffer

Consumator

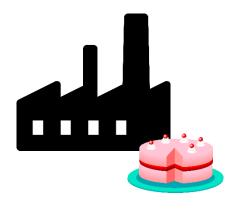
Pot să pun?

Producător

Buffer

Consumator

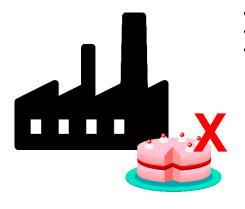
Pot să pun?

Producător

Buffer

Consumator

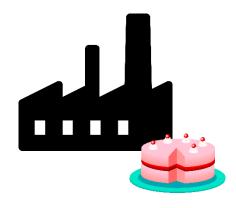
Pot să pun?

Producător

Buffer

Consumator

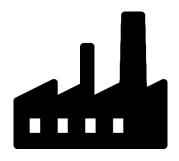
Pot să pun?

Producător

Buffer

Consumator

Pot să pun?

Producător

Buffer B **Consumator**

$$EL = B;$$

Buffer B Consumator

$$EL = B;$$

PROBLEME:

Read-Write conflict Suprascriere element existent Citire element inexistent Duplicare de elemente

Producător

Buffer

Consumator

Full = 0 **Empty** = 1

P(Full);

B=EL;

P(Empty);

EL = B;

V(Full);

V(Empty);

Producător

Empty.lock();

Buffer

Consumator

Full = 0 **Empty** = 1

Full.lock();

B=EL;

EL = B;

Full.unlock();

Empty.unlock();

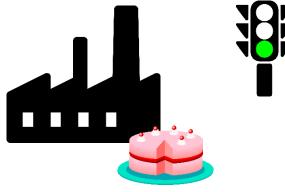
Buffer Producător Consumator Pot să pun? Pot să iau?

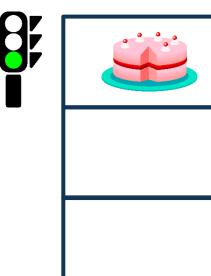
Producător

Buffer

Consumator

Pot să pun?

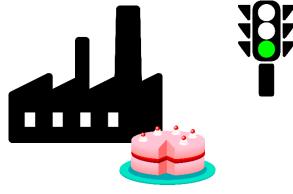

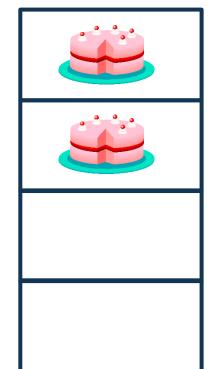

Consumator

Pot să pun?

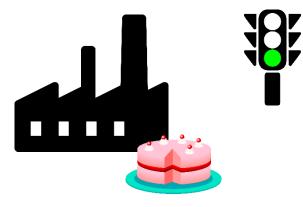
Pot să iau?

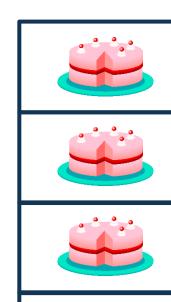

Buffer

Consumator

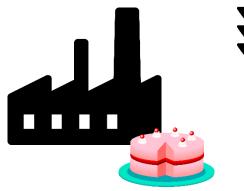
Pot să iau?

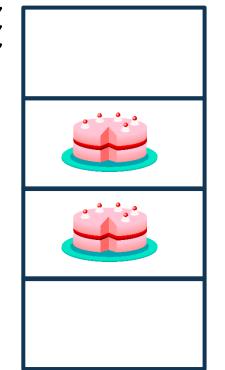
Producător

Buffer

Consumator

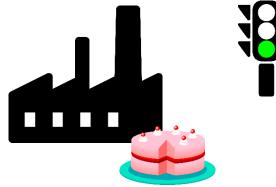
Pot să pun?

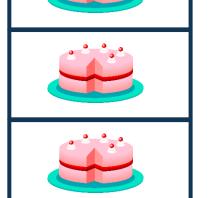
Producător

Buffer

Consumator

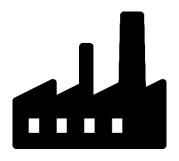
Pot să pun?

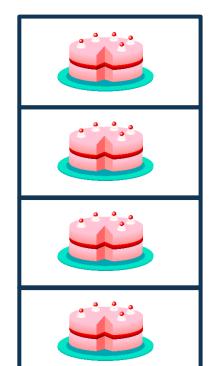
Producător

Buffer

Consumator

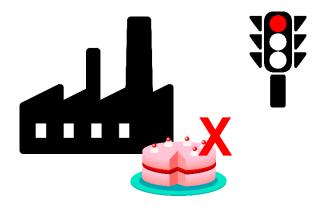
Pot să pun?

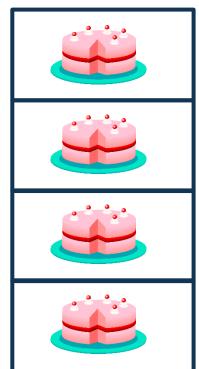
Producător

Buffer

Consumator

Pot să pun?

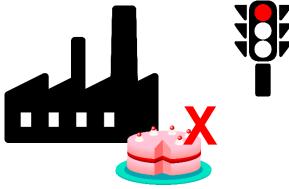

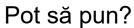

Producător

Buffer

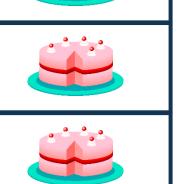
Consumator

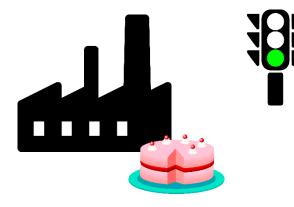
Pot să iau?

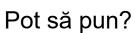

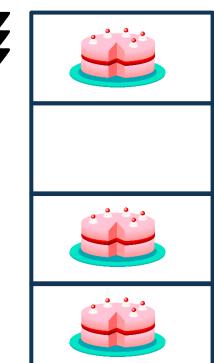

Buffer

Consumator

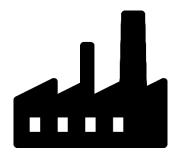
Pot să iau?

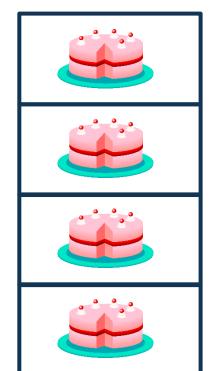
Producător

Buffer

Consumator

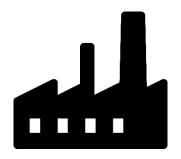
Pot să pun?

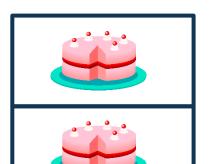
Producător

Buffer

Consumator

Pot să pun?

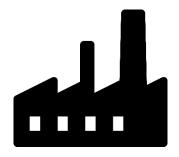

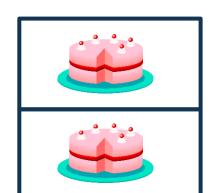
Producător

Buffer

Consumator

Pot să pun?

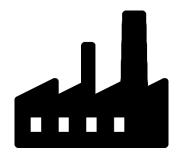

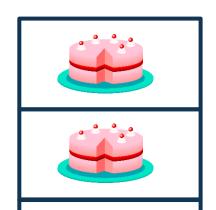

Consumator

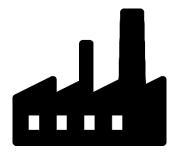
Pot să pun?

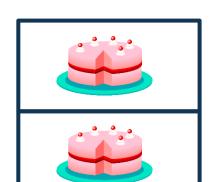
Producător

Buffer

Consumator

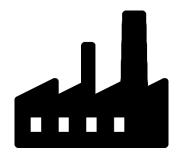
Pot să pun?

Buffer

Consumator

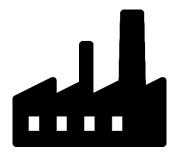
Pot să pun?

Producător

Buffer

Consumator

Pot să pun?

Producător Buffer Consumator Pot să pun? Pot să iau?

Producători

Buffer

Full = 0Empty = 4

putIndex = 0;getIndex = 0;bufferSize = 4;

Consumatori

Empty.lock(); B[putIndex]=EL; putIndex++; putIndex%=buferSize; Full.unlock();

Full.lock(); EL=B[getIndex]; getIndex++; getIndex%=bufferSize; Empty.unlock();

Avem o problemă?

Producători

Consumatori

Full.lock();

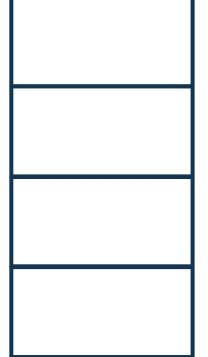
EL = B.get();

Empty.unlock();

Empty.lock();

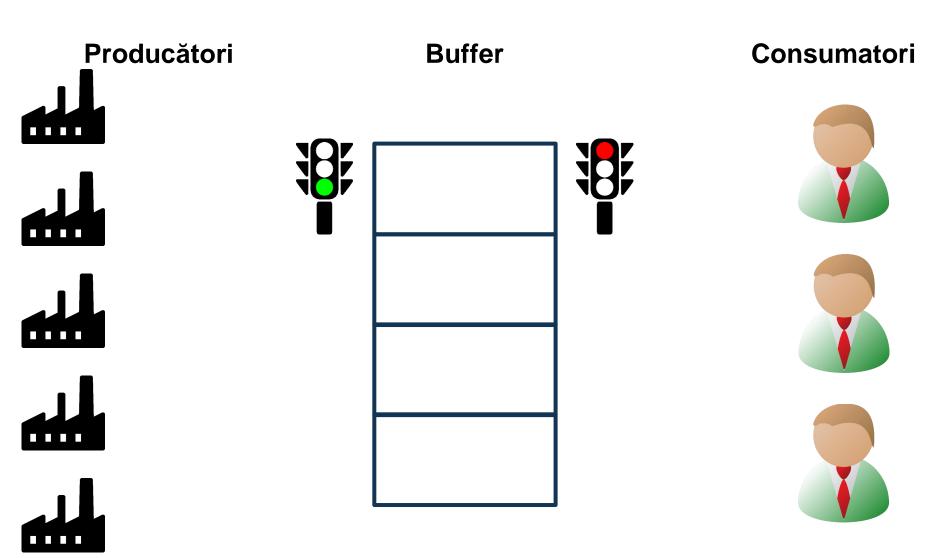
B.put(EL);

Full.unlock();

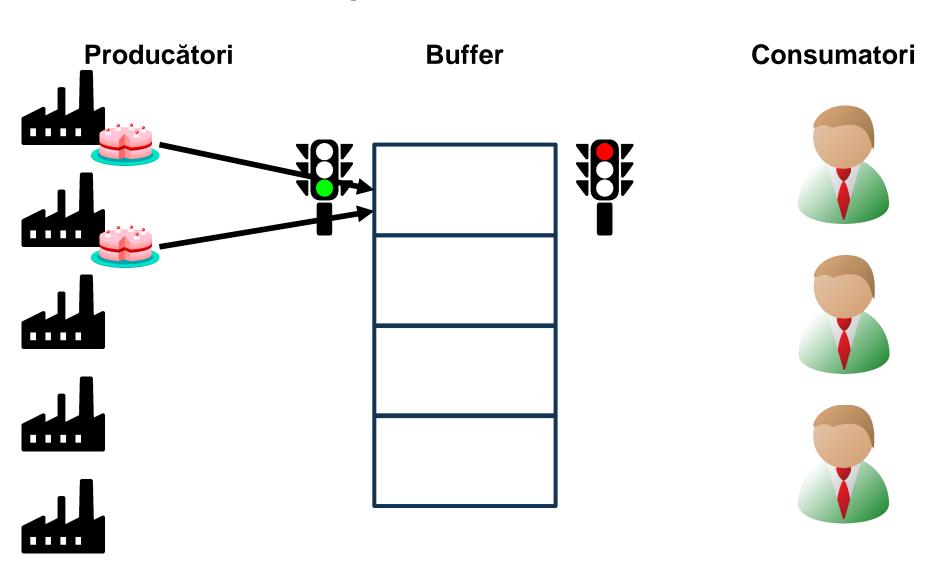

Avem o problemă?

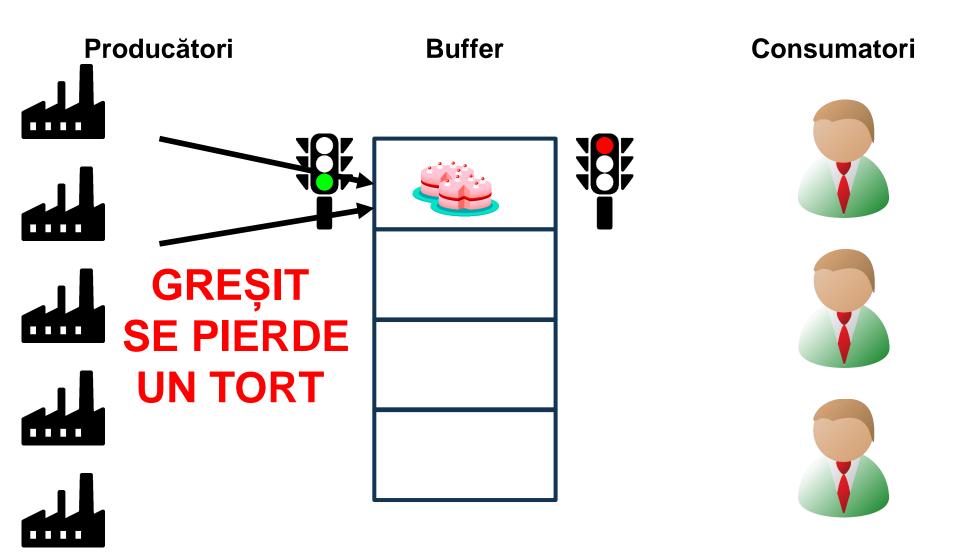

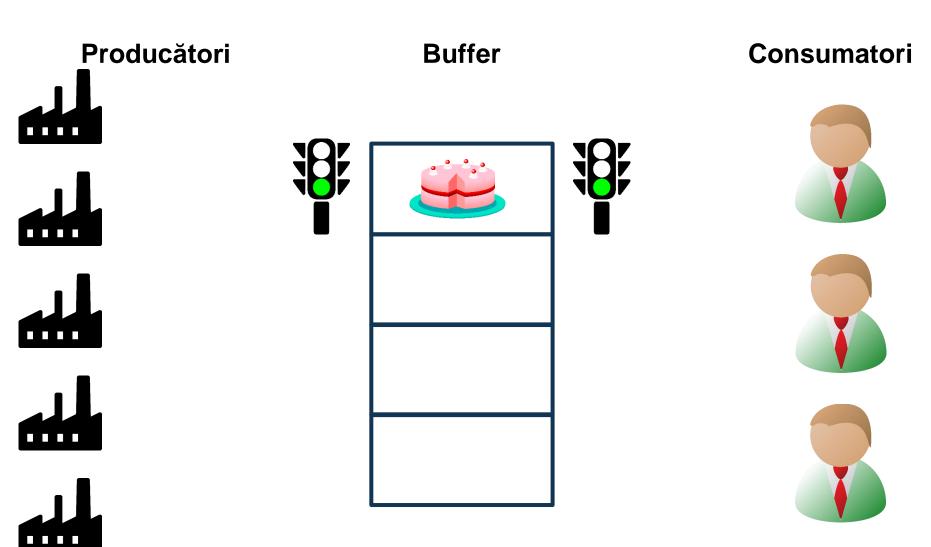

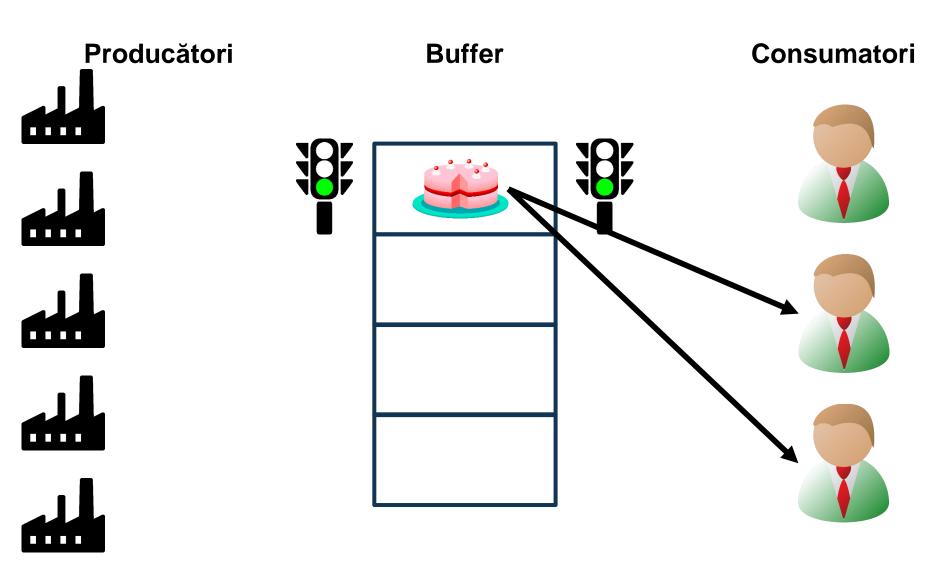

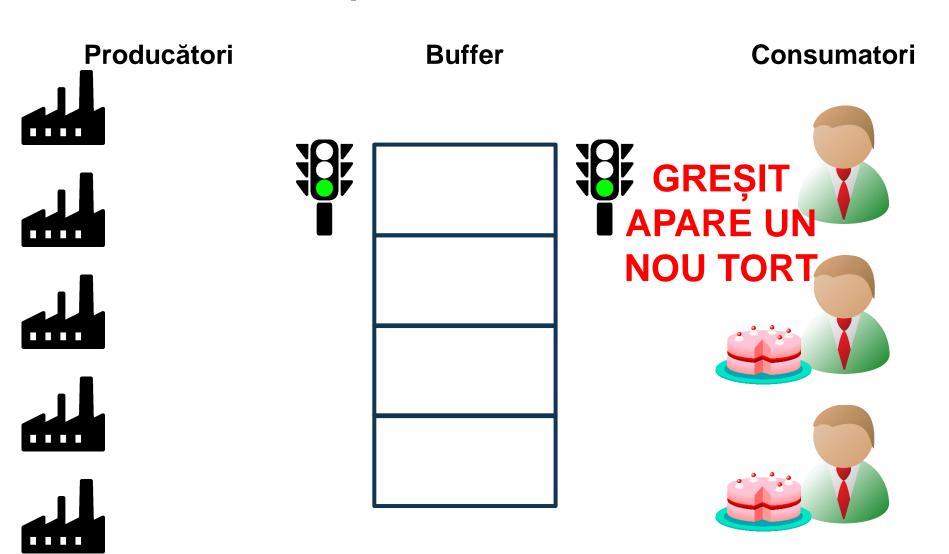

Producători

Buffer

Full = 0 **Empty** = 4

Consumatori

Empty.lock();

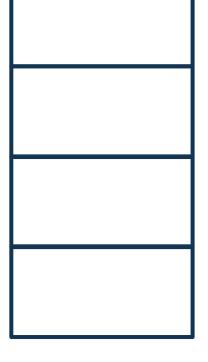

Full.lock();

EL = B.get();

B.put(EL);

Full.unlock();

Empty.unlock();

Producători

Full = 0

Empty.lock();

Mutex.lock();

B.put(EL);

Mutex.unlock();

Full.unlock();

Buffer

Empty = 4

Consumatori

Full.lock(); Mutex.lock();

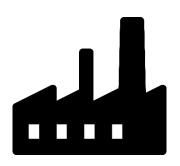
EL = B.get();

Mutex.unlock();

Empty.unlock();

Când folosim buffer?

- Un pachet se mută de la nivelul IP la TCP.
- Se strâng evenimente de la tastatură/mouse.
 - Randarea termină de construit un frame.
 - Se termină un pas i al unui pipeline.

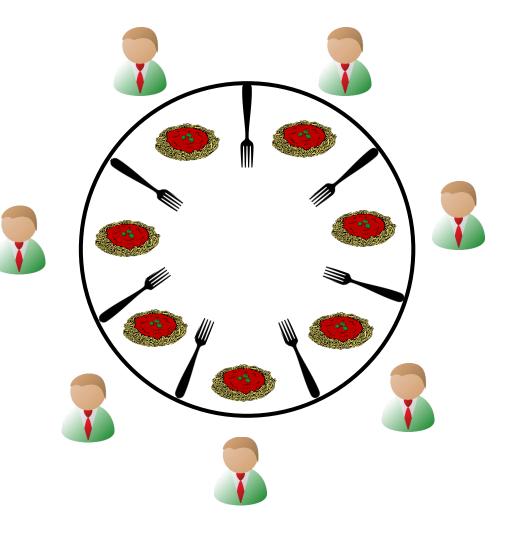
- Un pachet vine de la IP la TCP.
 - Se procesează evenimente de la tastatură/mouse.
- Se afișează un frame pe ecran.
- Se preiau datele pentru pasul i+1 al unui pipeline.

Problema filozofilor multi-deadlock

Furculițele reprezintă mutex-uri

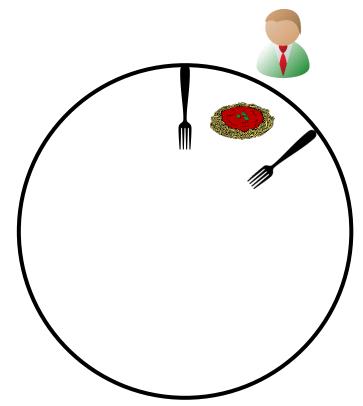

Filozofii reprezintă thread-uri

Un filozof

Furculițele reprezintă mutex-uri

Un filozof vrea să mănânce.

Mâncatul necesită două furculițe (mutex-uri).

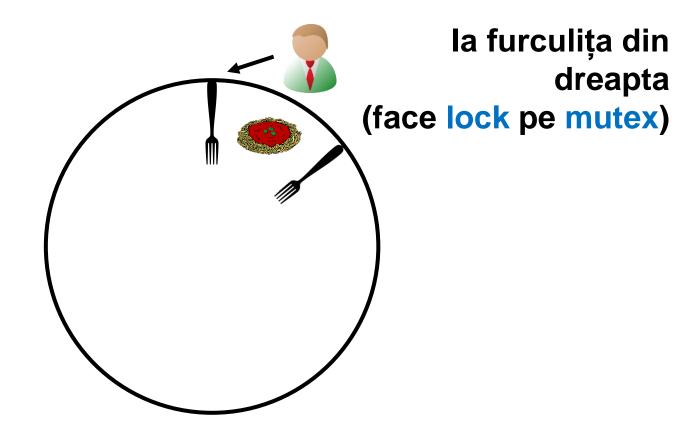
Mâncatul poate fi orice operație gen afișarea unui mesaj.

Furculițele reprezintă

mutex-uri

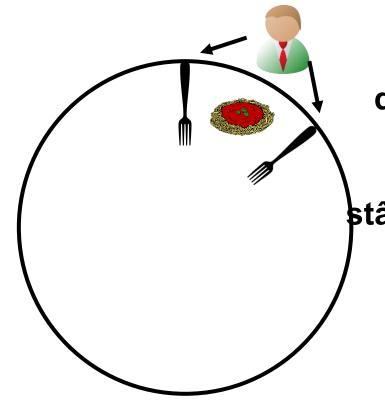
Un filozof

Furculițele reprezintă mutex-uri

Un filozof

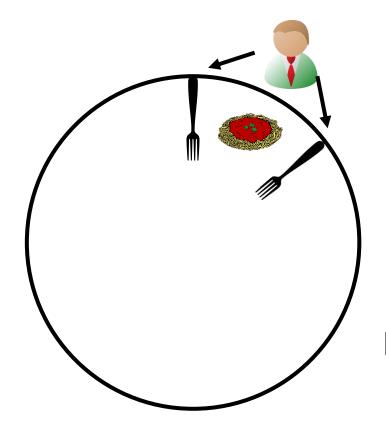

Cât timp ţine furculiţa din dreapta (mutex-ul este locked) la furculiţa stângă(face lock pe mutex)

Furculițele reprezintă mutex-uri

Un filozof

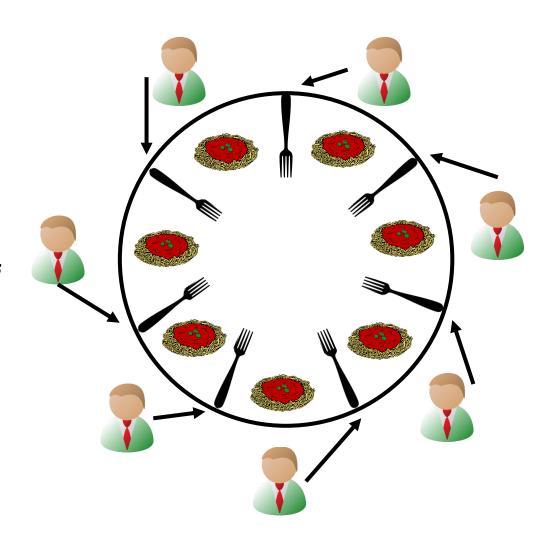

Acum poate mânca. Când termină va pune joc furculițele (face unlock pe mutex). Alt filozof poate lua acum oricare din furculițe.

Problem filozofilor Dead-Lock

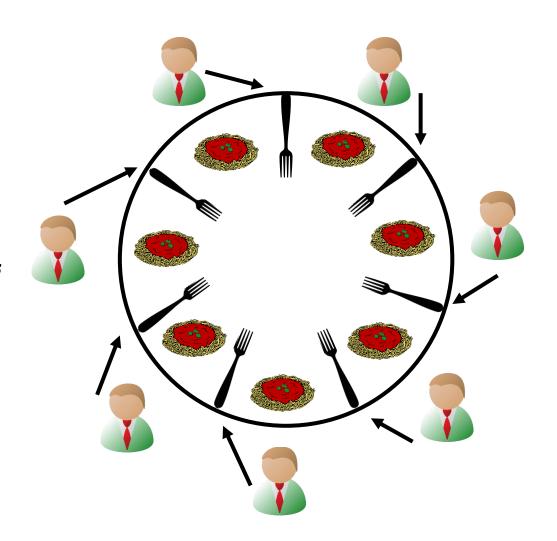
Dacă toți iau simultan furculița dreaptă (lock pe mutex) se pot bloca (dead-lock). Nici un filozof nu mai are furculiță în stânga care să nu fie deja luată.

Problem filozofilor Dead-Lock

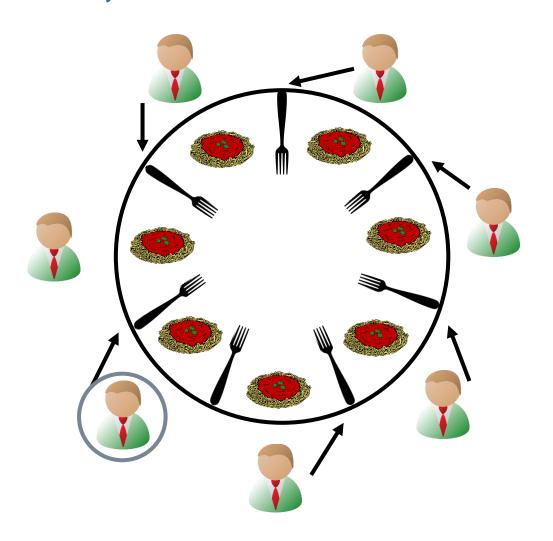
Dacă toți iau simultan furculița stângă (lock pe mutex) se pot bloca (dead-lock). Nici un filozof nu mai are furculiță în dreapta care să nu fie deja luată.

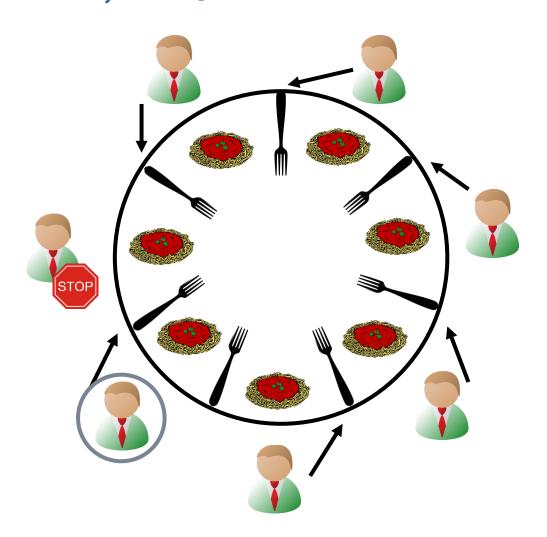
Un filozof ridică întâi furculița stângă (lock pe mutex). Toți ceilalți ridică întâi furculița dreaptă (lock pe mutex).

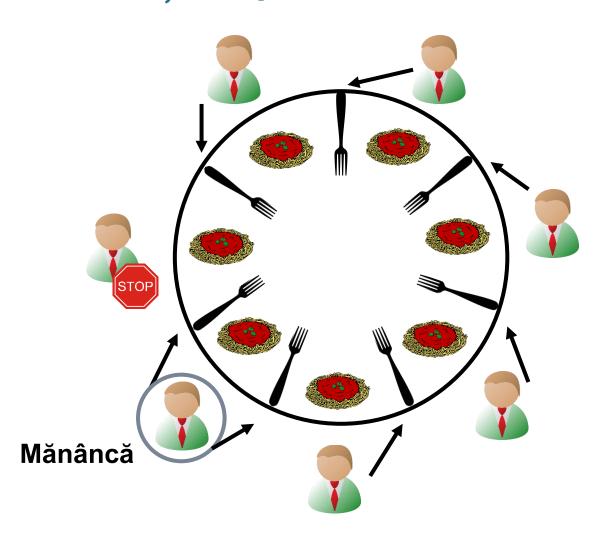

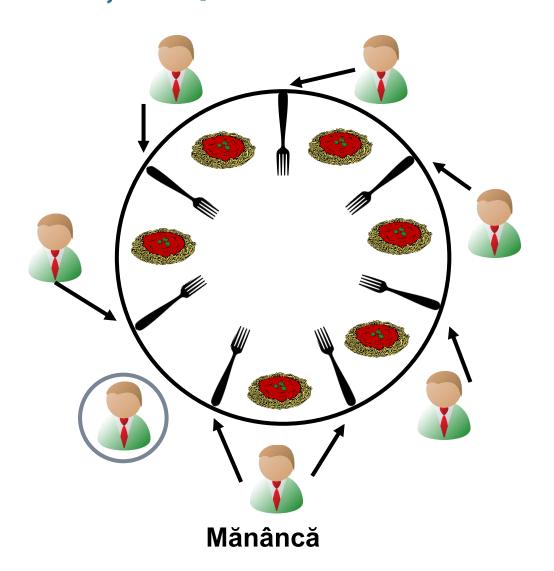
Nu poate ridica nici o furculiță (așteaptă la mutex)

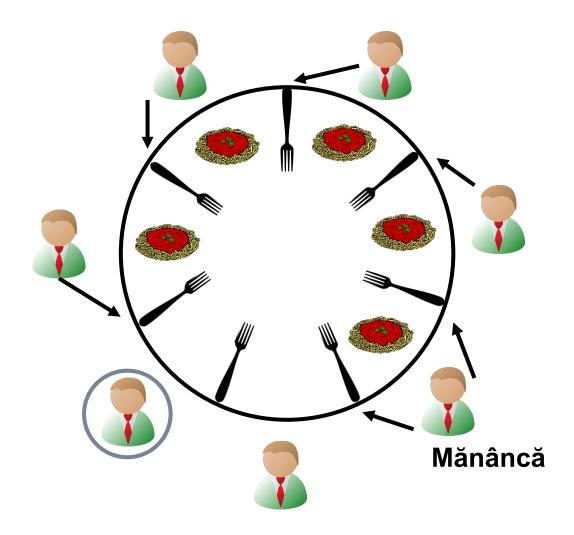

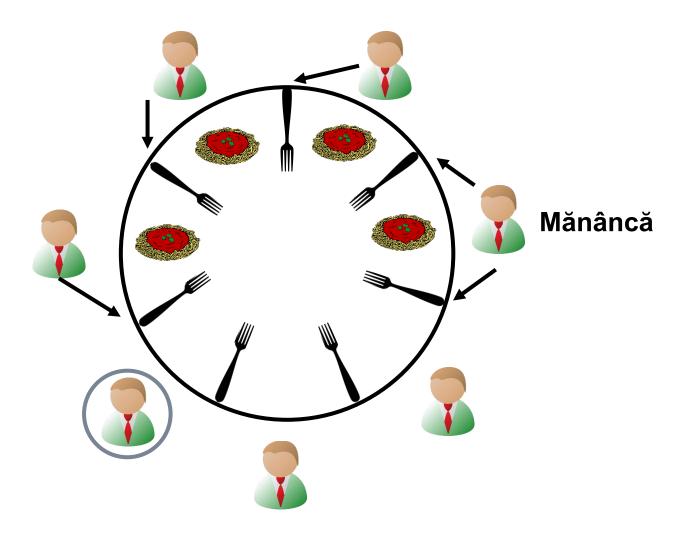

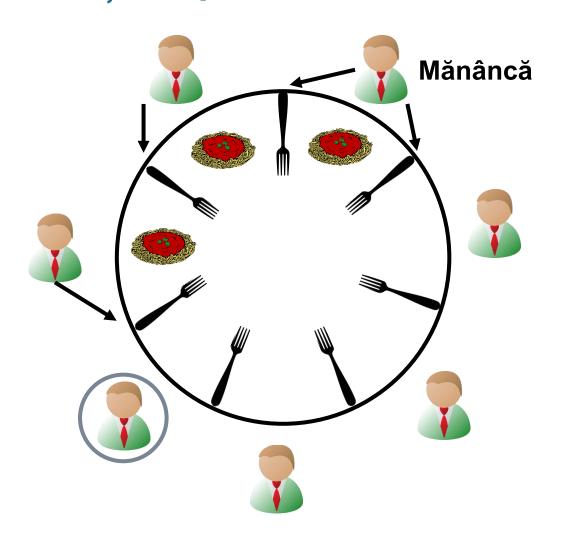

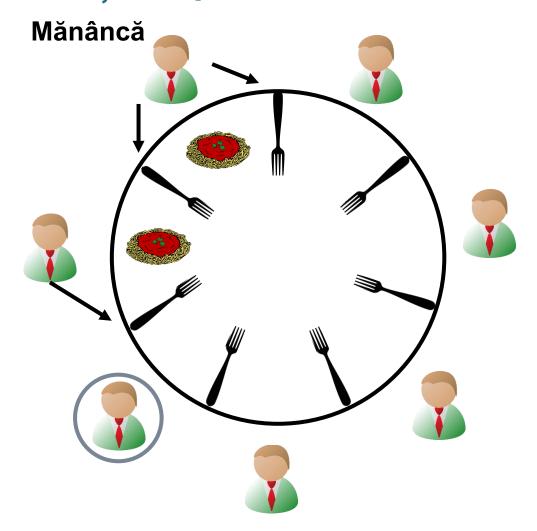

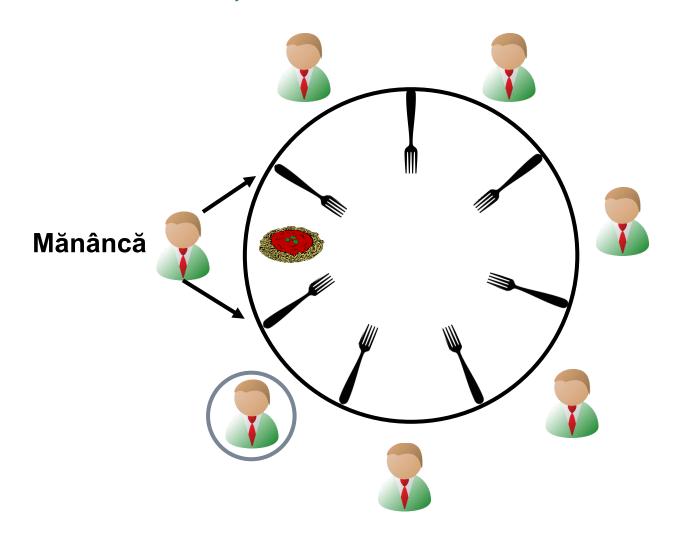

Problema filozofilor – exemplu dead-lock

Avem un server ce are o platformă de tip rețea socială. Fiecare din thread-urile noastre se ocupă de câte un utilizator.

Este posibil ca un grup de prieteni să formeze un cerc de prietenii (la fel ca filozofii care stau la masă).

Utilizatorii pot să ceară simultan ca o poză primită de la un prieten să fie trimisă la altul.

Pentru a putea face această acțiune un thread trebuie să facă lock pe mutex-urile celor două buffere.

Dacă se formează un cerc în care fiecare thread face lock pe câte un buffer și așteaptă pentru un al doilea se va intra în dead-lock.

Problem Cititori - Scriitori

- Mai mulţi cititori pot citi în acelaşi timp (R-R)
- Mai mulți scriitori NU pot scrie în același timp (W-W)
- Un cititor NU poate citi în timp ce se scrie (R-W)

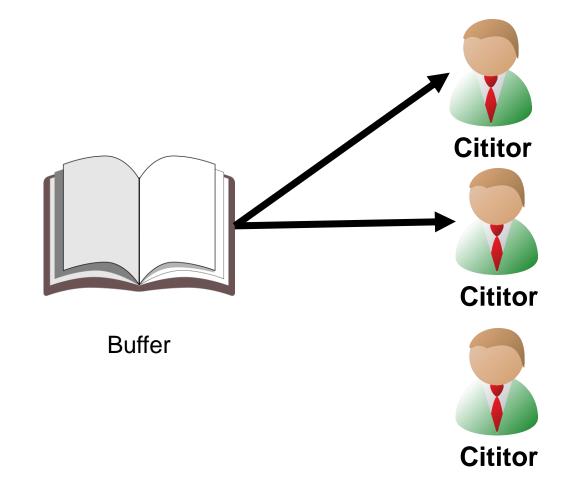

Cititori – Scriitori (R-R)

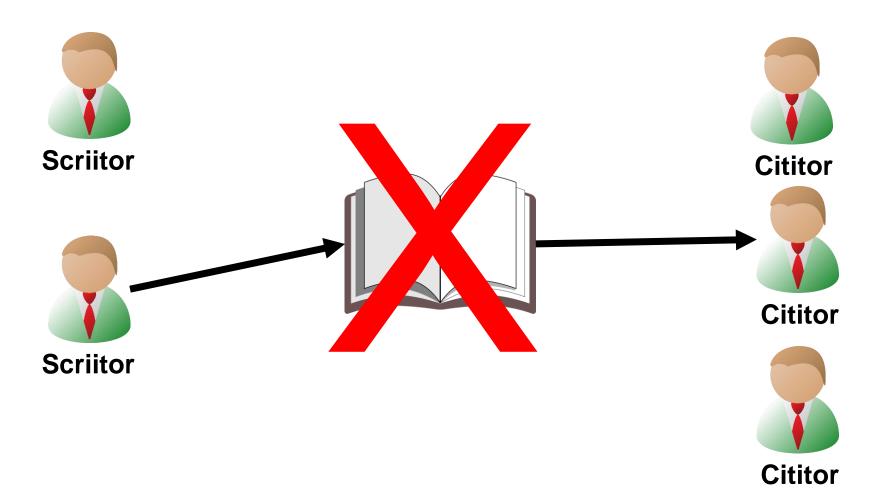
Thread-uri

Thread-uri

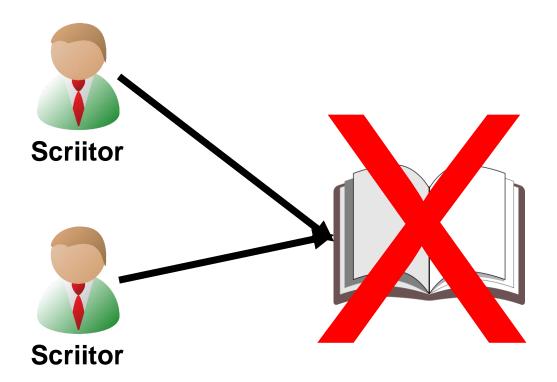

Cititori – Scriitori (R-W)

Cititori – Scriitori (W-W)

Cititori - Scriitori

Scriitor

Cititor

B.put(EL);

EL = B.get();

Cititori - Scriitori

Scriitor Cititor

```
mutex.lock();
B.put(EL);
mutex.unlock();
```

```
mutex.lock();
EL = B.get();
mutex.unlock();
```


Scriitor Cititor

```
mutex.lock();
B.put(EL);
mutex.unlock();
```

mutex.lock(); EL = B.get(); mutex.unlock();

Greşit:

Rezolvă Write-Write Rezolvă Read-Write **Nu** permite mai multor cititori să citească simultan

Scriitor

Cititor

B.put(EL);

EL = B.get();

Scriitor Cititor

Wmutex.lock();
B.put(EL);
Wmutex.unlock();

Wmutex.lock();

EL = B.get();

Wmutex.unlock();

Scriitor

Wmutex.lock(); B.put(EL); Wmutex.unlock();

Cititor

```
Rmutex.lock();
countReaders++;
if(countReaders==1)
       Wmutex.lock();
Rmutex.unlock();
EL = B.get();
Rmutex.lock();
countReaders--;
if(countReaders==0)
       Wmutex.unlock();
Rmutex.unlock();
```


- Avem un bărbier şi N scaune de aşteptare
- Când nu sunt clienți, bărbierul doarme
- Un client nou venit ori trezește bărbierul și este bărbierit, ori dacă mai sunt și alți clienți, așteaptă pe unul din scaune
- Dacă toate scaunele sunt ocupate un potențial nou client pleacă

- Fiecare thread client vrea să apeleze funcția getHairCut()
- Dacă un client ajunge și toate scaunele sunt ocupate atunci pleacă
- Bărbierul trebuie să apeleze cutHair().
- Când bărbierul apelează cutHair() trebuie să fie exact un client care apelează getHairCut().

Bărbier - sleep

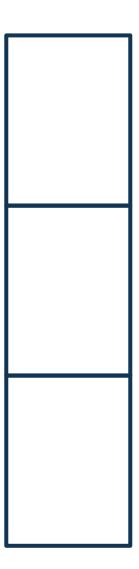
Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

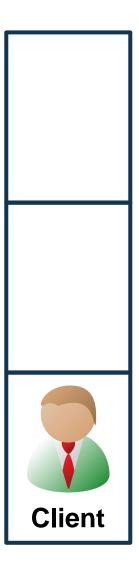

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier - cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier - sleep

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier - sleep

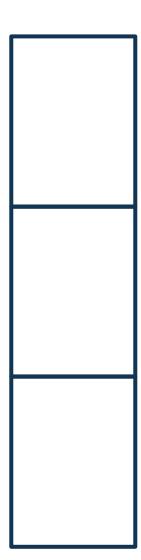

Bărbier – cutHair()

Client - getHairCut()

Bărbier

```
emptyChairs = N

Clients = 0

Client

BarberReady = 0

Chairs = 1
```

```
while(true) {
    Clients.lock();
    Chairs.lock();
    emptyChairs++;
    BarberReady.unlock();
    Chairs.unlock();
    cutHair();
}
```

```
Chairs.lock();
if(emptyChairs>0) {
   emptyChairs--;
   Clients.unlock();
   Chairs.unlock();
   BarberReady.lock();
   getHairCut();
} else {
   Chairs.unlock();
```


Problema fumătorilor

- Un agent și trei fumători
- Fumătorii:
 - Aşteaptă ingrediente (tutun, hărtie, chibrit)
 - Confecționează țigară
 - Fumează
- Agentul deține toate 3 ingredientele
- Un fumător are tutun, un altul hărtie, al 3-lea chibrituri)
- Agentul selectează două ingrediente (random) pe care le dă fumătorilor
 - Doar fumătorul ce are nevoie de exact acele 2 ingrediente trebuie să le preia
 - Agentul nu poate semnaliza exact acelui fumător pentru că nu știe care fumător e care, respectiv ingredientele sunt random extrase

Problema fumătorilor

```
sem tobacco = 0;
sem paper = 0;
sem match = 0;
Sem agent = 1;
process Agent{
    while (true) {
      if (draw1) { P(agent); V(tobacco); V(paper); }
      else if (draw2) { P(agent); V(paper); V(match); }
      else if (draw3) { P(agent); V(tobacco); V(match);}
process Smoker1{
    P(tobacco); P(paper); V(agent);
process Smoker2{
    P(paper); P(match); V(agent);
process Smoker3{
    P(tobacco); P(match); V(agent);
```

Funcționează ???

Problema fumătorilor - deadlock

```
sem tobacco = 0;
                              DEADLOCK
sem paper = 0;
sem match = 0;
Sem agent = 1;
process Agent{
    while (true) {
      if (draw1) { P(agent); V(tobacco); V(paper); }
      else if (draw2) { P(agent); V(paper); V(match); }
      else if (draw3) { P(agent); V(tobacco); V(match); }
process Smoker1{
    P(tobacco); P(paper); V(agent);
process Smoker2{
    P(paper); P(match); V(agent);
process Smoker3{
    P(tobacco); P(match); V(agent);
```


Din enunțul problemei nu avem voie să modificăm agentul. Dar putem modifica pe cei 3 fumători.


```
sem tobacco = 0;
sem paper = 0;
sem match = 0;
sem agent = 1;
bool isTobacco = false;
bool isPaper = false;
bool isMatch = false;
sem tobaccoSem = 0;
sem paperSem = 0;
sem matchSem = 0;
process Agent{
    while (true)
       if (draw1) { P(agent); V(tobacco); V(paper);}
else if (draw2) { P(agent); V(paper); V(match);}
       else if (draw3) { P(agent); V(tobacco); V(match);}
```



```
process PusherA{
    P(tobacco);
    P(e);
    if (isPaper) { isPaper = false; V(matchSem);}
    else if (isMatch) { isMatch = false; V(paperSem);}
    else if (isPaper == isMatch == false) isTobacco = true;
    V(e);
proces PusherB{
    P (match);
    P(e);
    if (isPaper) { isPaper = false; V(tobaccoSem); }
    else if (isTobacco) { isTobacco = false; V(paperSem);}
    else if (isPaper == isTobacco == false) isMatch = true;
    V(e);
process PusherC{
    P(paper);
    P(e);
    if (isTobacco) { isTobacco = false; V(matchSem);}
    else if (isMatch) { isMatch = false; V(tobaccoSem);}
    else if (isPaper == isMatch == false) isPaper = true;
    V(e);
```



```
process SmokerWithTobacco{
    P(tobaccoSem);
    # `makeCigarette
    ∀(agent);
    # smoke
process SmokerWithPaper{
    P(paperSem);
# makeCigarette
    ∀(agent);
    # smoke
process SmokerWithMatch{
    P(matchSem);
    # makeCigarette
    V(agent);
    # smoke
```